

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวบก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ คือ ๑.เพื่อศึกษาความคิดของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวบก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ๒.เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวบก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓.เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวบก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ๔.เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวบก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในเขตตำบลบวบก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีสิทธิ์เลือกตั้งซึ่งมีจำนวน ๖,๔๙๐ คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนโดยเทียบสัดส่วน (Proportional Multi-Stage Random Sampling) ตามขั้นตอนคือ ทำการหากลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง คือ ๓๗๖ คน จากนั้นจึงหาขนาดกลุ่มตัวอย่างและสุ่มกลุ่มตัวอย่างของประชาชนตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละหมู่บ้านด้วยการเปรียบเทียบสัดส่วน โดยทำการสุ่มอย่างเป็นระบบแบบลูกโซ่ (Snowball Selection) คือการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติที่ต้องการแล้วโดยใช้การแนะนำของกลุ่มตัวอย่างที่ระบุกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะที่ใกล้เคียงกับตนเองสำหรับเก็บข้อมูลได้อย่างครบถ้วน และเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (f-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Anova) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) ในส่วนของข้อคำถามปลายเปิดที่แสดงปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยทำการจัดกลุ่มตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามปลายเปิด จากนั้นจะทำการวิเคราะห์ โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) สาระสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis Technique)

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ผลการวิจัยตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๒๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๒ มีอายุระหว่าง ๓๖-๔๕ ปี จำนวน ๑๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๘ มีระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน

๑๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๗ อาชีพกสิกรรม/เกษตร จำนวน ๑๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๐ และมีรายได้/ต่อเดือน ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๕

๕.๑.๒ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๒$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

๑) ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านหลักนิติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๒$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการออกเทศบัญญัติเทศบาลตำบลบวกค้างมีความเป็นธรรมต่อประชาชน ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๔.๓๒$) และเทศบาลตำบลบวกค้างมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อเทศบัญญัติ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = ๓.๙๐$)

๒) ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านหลักคุณธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๒๒$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเทศบาลตำบลบวกค้างมีการส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามหลักศีลธรรมอันดี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๗๑$) และผู้บริหารเทศบาลตำบลบวกค้างมีการจัดสรรงบประมาณแก่ชุมชนและเป็นไปตามระเบียบบนพื้นฐานของคุณธรรม ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = ๓.๙๙$)

๓) ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านหลักความโปร่งใส โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๒$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเทศบาลตำบลบวกค้างมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๓.๙๙$) และเทศบาลตำบลบวกค้างมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่นแก่ประชาชน ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = ๓.๗๒$)

๔) ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๔$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเทศบาลตำบลบวกค้างมีการจัดเวทีประชาคมในการรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๓.๘๕$) และเทศบาลตำบลบวกค้างมีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเข้าร่วมในการจัดซื้อ-จัดจ้าง ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = ๓.๖๗$)

๕) ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๓$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเทศบาลตำบลบวกค้าง จัดให้มีบริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพและเป็นธรรมอย่างทั่วถึงเป็นที่พึงของประชาชนได้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๔.๑๗$) และเทศบาลตำบลบวกค้างมีการรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนให้ประชาชนทราบ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = ๓.๖๖$)

๖) **ด้านหลักความคุ้มค่า** พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวบก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านหลักความคุ้มค่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเทศบาลตำบลบวบก้างได้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้รวดเร็ว ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.12$) และเทศบาลตำบลบวบก้าง ในการจัดซื้อ-จัดจ้างมีการติดตาม ตรวจสอบกับผู้รับจ้างที่ให้ราคาต่ำกว่างบประมาณที่ตั้งไว้ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.73$)

๕.๑.๓ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวบก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลตำบลบวบก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑) **สมมุติฐานที่ ๑** ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลตำบลบวบก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้

๒) **สมมุติฐานที่ ๒** ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวบก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

๓) **สมมุติฐานที่ ๓** ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวบก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

๔) **สมมุติฐานที่ ๔** ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวบก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

๕) **สมมุติฐานที่ ๕** ประชาชนที่มีรายได้/ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวบก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้/ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่าง จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้

๕.๑.๔ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีประสิทธิภาพตามความคิดเห็นของประชาชน

จากการศึกษาความคิดเห็นในปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จะเห็นได้ว่าการบริหารงานนั้น ผู้บริหารและสมาชิกสภาควรคำนึงถึงการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลให้ครบทั้ง ๖ ด้าน เพราะหลักธรรมาภิบาลยึดหลักการทำงานที่ยึดหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่าเป็นการบริหารงานการปกครองที่ดีที่ทุก ๆ ส่วนเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม เหมาะที่จะนำมาใช้ในการบริหารองค์กร ทำให้องค์กรหรือหน่วยงานสามารถพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้อย่างมั่นคง พอสรุปได้ดังนี้

๑) ด้านหลักนิติธรรม

ปัญหา อุปสรรค

ประชาชนในเทศบาลตำบลบวกค้างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักนิติธรรมเกี่ยวกับประชาชนในเขตพื้นที่บางส่วนยังไม่ทราบข้อกฎหมายหรือเทศบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานของเทศบาล มากที่สุด จำนวน ๑๐ คน รองลงมาเป็นการกระจายอำนาจในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบวกค้างบางครั้งไม่ทั่วถึงจำนวน ๗ คน และน้อยที่สุดคือเทศบาลตำบลบวกค้างออกเทศบัญญัติ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่งควรให้สอดคล้องทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน จำนวน ๒ คน

ข้อเสนอแนะ

ประชาชนในเทศบาลตำบลบวกค้างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักนิติธรรมเกี่ยวกับเทศบาลตำบลบวกค้างควรจัดการอบรมให้กับประชาชนที่ยังไม่ทราบข้อกฎหมายหรือเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน มากที่สุด จำนวน ๙ คน รองลงมาเป็นผู้บริหารและบุคลากรในเทศบาลต้องยึดหลักความถูกต้องตามข้อกฎหมาย จำนวน ๗ คน และน้อยที่สุดคือเทศบาลต้องควรมีการประชาสัมพันธ์ ข่าวสารเกี่ยวกับเทศบัญญัติ กฎหมายให้ประชาชนได้รับทราบตลอด จำนวน ๒ คน

๒) ด้านหลักคุณธรรม

ปัญหา อุปสรรค

ประชาชนในเทศบาลตำบลบวกค้างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักคุณธรรมเกี่ยวกับบุคลากรบางส่วนยังเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องของตนเองมากกว่าประโยชน์รวม มากที่สุด จำนวน ๑๑ คน รองลงมาเป็นการทำงานของบุคลากรยังขาดความทุ่มเทและเสียสละ จริงใจในการปฏิบัติงานและการให้บริการ จำนวน ๘ คน แลน้อยที่สุดคือผู้บริหารหรือผู้นำไม่มีคุณธรรมหรือจริยธรรมในการบริหารในการสั่งการขาดหลักการและเหตุผลควรมีจิตสำนึก จำนวน ๒ คน

ข้อเสนอแนะ

พบว่าประชาชนในเทศบาลตำบลบวกค้างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักคุณธรรมเกี่ยวกับควรสร้างทัศนคติด้านคุณธรรมและ

จริยธรรมให้เกิดขึ้นแก่บุคลากรในองค์กรให้มากขึ้นและจริงจัง มากที่สุด จำนวน ๑๒ คน รองลงมา เป็นส่งเสริมให้บุคลากรเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง จำนวน ๙ คน และน้อยที่สุดคือผู้บริหารต้องยึดมั่นในหลักคุณธรรม ปฏิบัติหน้าที่อย่างซื่อสัตย์ สุจริต มีความจริงใจ จำนวน ๓ คน

๓) ด้านหลักความโปร่งใส

ปัญหา อุปสรรค

ประชาชนในเทศบาลตำบลบวักค้ำมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคต่อการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักความโปร่งใสเกี่ยวกับการบริหารงานในบางส่วนยังไม่ ชัดเจนในเรื่องของงบประมาณที่จะนำไปใช้และให้เกิดผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ มากที่สุด จำนวน ๑๑ คน รองลงมาเป็นการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับรู้ ข่าวสารอย่างเพียงพอ จำนวน ๑๐ คน และน้อยที่สุดคือปัญหาความขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์ใน หน่วยงานในการประมูลงานโครงการของเทศบาลยังมีอยู่ จำนวน ๓ คน

ข้อเสนอแนะ

ประชาชนในเทศบาลตำบลบวักค้ำมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักความโปร่งใสเกี่ยวกับเทศบาลควรเปิดเผยแผนการจัดสรร งบประมาณให้มีความชัดเจนทุกโครงการและควบคุมทุกพื้นที่มากที่สุด จำนวน ๑๑ คน รองลงมา เป็นควรจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อเข้ามาตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อความโปร่งใสของเทศบาล ทุกขั้นตอน จำนวน ๙ คน และน้อยที่สุดคือเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือเอกชนมีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบความโปร่งใสทั้งภายในและนอกหน่วยงาน จำนวน ๓ คน

๔) ด้านหลักการมีส่วนร่วม

ปัญหา อุปสรรค

ประชาชนในเทศบาลตำบลบวักค้ำมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคต่อการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับเทศบาลไม่ค่อยฟังความคิดเห็น ของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน มากที่สุด จำนวน ๑๐ คน รองลงมาเป็นอย่าง ขาดการขอความร่วมมือในการทำงานจากบุคลากรหรือข้าราชการทุกระดับในการมีส่วนร่วม จำนวน ๘ คน และน้อยที่สุดคือบุคลากรในเทศบาลหรือหน่วยงานไม่สนใจหรือใส่ใจการประเมินผลงานและ ข้อเสนอแนะจากประชาชน จำนวน ๓ คน

ข้อเสนอแนะ

ประชาชนในเทศบาลตำบลบวักค้ำมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการเสนอความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณการบริหารงานของเทศบาล มากที่สุด จำนวน ๑๒ คน รองลงมาเป็นการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมต่อการจัดทำแผนโครงการพัฒนาหมู่บ้านหรือ ชุมชนด้วยการจัดทำประชาคมหมู่บ้าน จำนวน ๑๐ คน และน้อยที่สุดคือจัดตั้งคณะกรรมการทั้งสอง ฝ่ายมีส่วนร่วมในจัดขบวนการตรวจสอบและสร้างความไว้วางใจระหว่างองค์กรกับประชาชน จำนวน ๓ คน

๕) ด้านหลักความรับผิดชอบ

ปัญหา อุปสรรค

ประชาชนในเทศบาลตำบลบวักค้ำมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักความรับผิดชอบเกี่ยวกับบุคลากรในองค์กรบางคนยังขาดความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน เช่น การตรงต่อเวลา ทุ่มเท เสียสละ จริงใจต่องานมากที่สุด จำนวน ๑๑ คน รองลงมาเป็นเทศบาลไม่ค่อยมีการแก้ไขข้อผิดพลาดจากการตรวจสอบขาดจิตสำนึกต่อการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน ๙ คน และน้อยที่สุดคือเมื่อการทำงานเกิดปัญหาหรือข้อผิดพลาดจะปฏิเสธความรับผิดชอบจะเป็นความผิดของผู้ปฏิบัติหรือลูกจ้าง จำนวน ๒ คน

ข้อเสนอแนะ

ประชาชนในเทศบาลตำบลบวักค้ำมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักความรับผิดชอบเกี่ยวกับควรจัดการอบรมให้บุคลากรรู้จักความรับผิดชอบการปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวมโดยคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นศูนย์กลาง มากที่สุด จำนวน ๑๐ คน รองลงมาเป็นเสริมสร้างจิตสำนึกบุคลากรให้มีความกระตือรือร้นทุ่มเทเสียสละต่องานทั้งด้านบริหารและบริการ จำนวน ๙ คน และน้อยที่สุดคือผู้บริหารควรมอบหมายงานในหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจนและเหมาะสมกับตำแหน่งงาน จำนวน ๒ คน

๖) ด้านหลักความคุ้มค่า

ปัญหา อุปสรรค

ประชาชนในเทศบาลตำบลบวักค้ำมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักความคุ้มค่าเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณของเทศบาลไม่มีความทั่วถึงไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ในเขตการปกครองเมื่อมีความเร่งด่วน มากที่สุด จำนวน ๑๑ คน รองลงมาเป็นเทศบาลยังไม่มีการรณรงค์ให้บุคลากรในสำนักงานของเทศบาลรวมทั้งประชาชนใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างประหยัดและใช้ทรัพยากรเท่าที่ควร จำนวน ๘ คน และน้อยที่สุดคือเทศบาลตำบลบวักค้ำมีการพัฒนาชุมชนไม่ตรงจุดโครงการที่กระทำไปเสียโดยเปล่าประโยชน์ไม่คุ้มค่า จำนวน ๓ คน

ข้อเสนอแนะ

ประชาชนในเทศบาลตำบลบวักค้ำมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักความคุ้มค่าเกี่ยวกับเทศบาลควรจัดอบรมส่งเสริมให้บุคลากรใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมมากที่สุด จำนวน ๙ คน รองลงมาเป็นในการจัดสรรงบประมาณไปพัฒนาชุมชนให้คำนึงถึงความเร่งด่วนของชุมชนให้เร็วที่สุดโดยไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ส่วนรวม จำนวน ๘ คน และน้อยที่สุดคือเทศบาลควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อสะดวกในการทำงานหรือบริการและลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้รวดเร็วขึ้น จำนวน ๒ คน

๕.๒ อภิปรายผล

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูลการวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

จากผลการศึกษา พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) แสดงให้เห็นว่า การบริหารงานของเทศบาลตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ยังสามารถบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลได้ครบทุกด้าน การบริหารงานควรจะต้องได้รับการพัฒนาให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผลจะแสดงออกมาในรูปของผลงาน เพราะว่าผลงานจะเป็นเครื่องวัดความสามารถทางการบริหาร และเมื่อนำหลักธรรมาภิบาลมาบริหารงานในเทศบาลตำบลบวกค้างมากเพียงไร ย่อมส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของคนในชุมชน และองค์การให้ประสบความสำเร็จและความสุขอย่างถ้วนหน้าแต่ตรงกันข้ามหากการบริหารงานของเทศบาลตำบลบวกค้าง ถ้าในแต่ละด้านบกพร่อง ย่อมเกิดความเสียหายต่อการบริหารงานของเทศบาลโดยรวม เมื่อพิจารณาผลการวิจัยเป็นรายด้านสามารถนำมาอภิปรายผลวิจัยได้ ดังนี้

๑. ด้านหลักนิติธรรม จากการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อพิจารณาโดยละเอียดในแต่ละข้อพบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านหลักนิติธรรมอยู่ในระดับมากทุกข้อ การบริหารงานตามหลักนิติธรรมนี้ เป็นแนวทางให้ข้าราชการไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารพนักงานราชการ เจ้าหน้าที่ และลูกจ้างของเทศบาลตำบลบวกค้างจะต้องนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน สร้างความเป็นระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นในองค์กรทุกคนจะต้องยอมรับกฎระเบียบข้อบังคับที่ได้ร่วมกันกำหนดขึ้นและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านหลักนิติธรรม ซึ่งถือว่าโดยภาพรวมระดับมาก

การบริหารงานตามหลักนิติธรรมนี้เป็นแนวทางให้ข้าราชการไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารพนักงานราชการ เจ้าหน้าที่ และลูกจ้างของเทศบาลตำบลจะต้องนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน สร้างความเป็นระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นในองค์กรทุกคนจะต้องยอมรับกฎระเบียบ ข้อบังคับที่ได้ร่วมกันกำหนดขึ้นและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ พระจริญ จิรสุโก (เมืองประทับ)^๑ ได้ศึกษา การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ได้พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ทั้ง ๖ ด้าน บุคลากรมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้านพบว่า มีการบริหารงานตามหลักธรร

^๑ พระจริญ จิรสุโก, (เมืองประทับ) “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารเทศบาลบางกรวย จังหวัดนนทบุรี”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๒.

มาภิบาลอยู่ในระดับมากทุกด้าน ปัญหาในการบริหารก็คือ บุคลากรบางส่วนยังไม่ทราบข้อกำหนดหรือข้อบัญญัติต่างๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานในแต่ละส่วนของเทศบาล บุคลากรบางส่วนยังเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวมและยังมีบางส่วนเห็นแก่พวกพ้องของตนเองการทำงานบางครั้งไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมการจัดสรรงบประมาณไม่คลุมทุกพื้นที่ในเขตการปกครอง เพื่อให้การบริหารงานของเทศบาลไปในทิศทางเดียวกัน คือยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่ชอบธรรม เทศบาลควรสร้างทัศนคติด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดขึ้นแก่บุคลากร ข้าราชการในหน่วยงาน เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นแก่บุคลากร เพื่อให้การบริหารงานมีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น บุคลากรของเทศบาลควรปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและให้บริหารต่างๆ ด้วยความจริงใจ การให้บริการให้มีความคุ้มค่าเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน

๒. ด้านหลักคุณธรรม จากการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวค่าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X} = 4.12$) ยกเว้นข้อ ๓ เทศบาลตำบลบวค่างมีการส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามหลักศีลธรรมอันดี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) นอกนั้นเมื่อพิจารณาโดยละเอียดในแต่ละข้อพบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวค่าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านหลักคุณธรรมอยู่ในระดับมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารมีการบริหารงานด้วยความมีคุณธรรม เทศบาลจัดทำมาตรฐานจริยธรรมของสมาชิกทุกระดับ มีคุณธรรมจัดสรรงบประมาณแก่ชุมชนและเป็นไปตามระเบียบ เทศบาลควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามหลักศีลธรรมอันดี ซื่อสัตย์สุจริต ตรงต่อเวลา บริการประชาชนด้วยความเสมอภาค ควรมีมนุษยสัมพันธ์ มีความสุภาพอ่อนโยน และมีไมตรีจิตพร้อมให้บริการให้มากกว่าการบริหารงานตามหลักคุณธรรมนับว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก ในการบริหารงานในองค์กรต่างๆ ถ้าผู้บริหารยึดหลักคุณธรรมในการทำงานจะสร้างความรัก ความสามัคคีขึ้นในองค์กร เสริมสร้างทัศนคติด้านคุณธรรมปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวค่าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ด้านหลักคุณธรรม ซึ่งถือว่าโดยภาพรวมระดับมาก

การบริหารงานตามหลักคุณธรรมนับว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก ในการบริหารงานในองค์กรต่างๆ ถ้าผู้บริหารยึดหลักคุณธรรมในการทำงานจะสร้างความรัก ความสามัคคีขึ้นในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ กิตติยวดี พาณิชย์^๒ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล : ศึกษากรณีเทศบาลตำบลด่านซ้าย จังหวัดเลย” ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลด่านซ้ายได้แก่หลักนิติธรรม คือ การตรากฎหมายกฎข้อบังคับให้ทันสมัย เป็นที่ยอมรับของสังคม หลักคุณธรรม คือ การกำหนดค่านิยมมาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ความโปร่งใส คือ การสร้างความเข้าใจ ความเชื่อมั่นในการบริหารงาน หลักการมีส่วนร่วม คือ เปิดโอกาสให้

^๒กิตติยวดี พาณิชย์, “รูปแบบการบริหารเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล : ศึกษากรณีเทศบาลตำบลด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น), ๒๕๕๐.

ประชาชนร่วมออกกฎระเบียบ ร่วมจัดทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมติดตามและประเมินผลการบริการ สาธารณะหลักความรับผิดชอบ คือมีความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ตามสายการบังคับบัญชา รับผิดชอบต่อกฎหมายและสังคม หลักความคุ้มค่าคือกำหนดระยะเวลาการลดขั้นตอนปฏิบัติงานการ อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนการปรับปรุงภารกิจให้ทันเหตุการณ์และการประเมินผลการปฏิบัติ ราชการอย่างสม่ำเสมอ

๓. ด้านหลักความโปร่งใส จากการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่กลุ่มตัวอย่างมี ความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวัก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อ พิจารณาโดยละเอียดในแต่ละข้อพบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวัก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านหลักความโปร่งใสอยู่ใน ระดับมากทุกข้อ มีการเปิดเผยข้อมูลด้านการคลังแก่ประชาชน มีการประชาสัมพันธ์ผลการจัดซื้อ-จัด จ้างให้ประชาชนรับทราบ เปิดโอกาสให้ประชาชนติดตามตรวจสอบแผนงานและโครงการต่าง ๆ มีการ จัดทำวารสารรายเดือนหรือรายปีเพื่อสรุปผลการปฏิบัติงานของการบริหารงานตามหลักความ โปร่งใสเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากซึ่งกระบวนการทำงานของเทศบาลตำบลบวัก้างก็ให้ความสำคัญ ในเรื่องความโปร่งใส ซึ่งการบริหารงานเปิดเผยตรงไปตรงมาพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบตลอดเวลา และการจัดตั้งคณะกรรมการเข้ามาตรวจสอบความโปร่งใสการบริหารงานของเทศบาลการ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข่าวสารและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนต่อ สังคม ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวัก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านหลักความโปร่งใส ซึ่งถือว่าโดยภาพรวมระดับมาก

การบริหารงานตามหลักความโปร่งใสเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก ซึ่งกระบวนการทำงาน ของเทศบาลตำบลก็ให้ความสำคัญในเรื่องความโปร่งใส ซึ่งการบริหารงานเปิดเผยตรงไปตรงมาพร้อม ที่จะได้รับการตรวจสอบตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ **พระจุณ อธิปญโญ** (เวฬุ วาปี)^๓ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลลำ พยนต์ อำเภอดงพญา จังหวัดนครสวรรค์ จากการศึกษาพบว่า อยู่ในระดับมาก ($x = 3.52$) เมื่อ พิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบว่า ด้านหลักความโปร่งใสอยู่ในระดับมาก ส่วนในด้านอื่น ๆ อยู่ ในระดับปานกลางทุกด้าน ดังนั้นผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มตัวอย่างต่อการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลลำพยนต์ อำเภอดงพญา จังหวัด นครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่มี เพศ อายุระดับการศึกษา และอาชีพ มี ความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลลำพยนต์ อำเภอดงพญา จังหวัดนครสวรรค์ ที่ได้นำหลักธรรมาภิบาลมา ประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ โดยภาพรวม คือการรณรงค์ให้ผู้บริหารและบุคลากรขององค์การ บริหารส่วนตำบลลำพยนต์ อำเภอดงพญา จังหวัดนครสวรรค์ ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร ภายในองค์กรอย่างจริงจัง สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรทุกคนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนเองได้รับ

^๓พระจุณ อธิปญโญ (เวฬุวาปี) “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ลำพยนต์ อำเภอดงพญา จังหวัดนครสวรรค์” ,วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๓.

มอบหมาย ตามที่ผู้บริหารกำหนดนโยบายแผนแม่บทอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร สามารถนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นรูปธรรมประชาชนมีส่วนร่วมการดำเนินกิจกรรมด้วยความโปร่งใส และสามารถใช้ทรัพยากรบุคลากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด

๔. ด้านหลักการมีส่วนร่วม จากการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวักค้ำ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อพิจารณาโดยละเอียดในแต่ละข้อพบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวักค้ำ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านหลักการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกข้อ การบริหารของเทศบาลตำบลบวักค้ำมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมฟังในการประชุมสภาท้องถิ่น มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น มีการจัดเวทีประชาคมในการรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมฟังในการประชุมสภาท้องถิ่น มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น มีการจัดเวทีประชาคมในการรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนให้ประชาชนมีสิทธิ์ถอดถอนผู้บริหารและสมาชิก ที่มีพฤติกรรมเสื่อมเสีย ทำแผนพัฒนาโดยใช้แนวทางประชาคมหมู่บ้าน เปิดโอกาสให้ประชาชนเป็นตัวเลือกเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตตาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวักค้ำ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ซึ่งถือว่าโดยภาพรวมระดับมาก

การมีส่วนร่วมเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เปิดให้ประชาชนเข้าร่วมฟังในการประชุมสภาท้องถิ่น และมีการเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น มีการจัดเวทีประชาคม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ **สายยันต์ ภิรมกิจ**^๑ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของเทศบาลตำบลหนองบัวระเหวในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของเทศบาลและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นโดยรวมและรายได้ ๔ ด้าน อยู่ในระดับมาก คือด้านรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการร่วมวางแผนพัฒนาเทศบาล ด้านร่วมปฏิบัติงาน และด้านการตรวจสอบและประเมินผล ส่วนด้านการแสดงความคิดเห็นในระดับน้อยในส่วนเรื่องการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทเทศบาลในการสร้างการมีส่วนร่วมและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามอายุ และระดับการศึกษาพบว่า อายุ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งโดยรวมและรายด้านทั้ง ๔ ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๕. ด้านหลักความรับผิดชอบ จากการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวักค้ำ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อ

^๑สายยันต์ ภิรมกิจ, “บทบาทของเทศบาลตำบลหนองบัวระเหว ในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสารคาม), ๒๕๔๗.

พิจารณาโดยละเอียดในแต่ละข้อพบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบววก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านหลักความรับผิดชอบอยู่ในระดับมากทุกข้อ การบริหารงานด้วยหลักความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่สำคัญ บุคลากรทุกคนของเทศบาลตำบลบววก้างควรตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การเอาใจใส่ปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตนและการรับผิดชอบต่อหน้าที่ในให้บริการต่อสังคมโดยคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นศูนย์กลาง เทศบาลเอาใจใส่ต่อปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและมีศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ จัดให้มีบริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพและเป็นธรรมอย่างทั่วถึงเป็นที่พึงของประชาชนได้มีการบันทึกข้อร้องทุกข์ของประชาชนพร้อมทั้งดำเนินการตามข้อร้องทุกข์นั้น มีการรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนให้ประชาชนทราบ นำโครงการต่างๆ ในแผนพัฒนาไปจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณตามที่สัญญากับประชาชนไว้ มีความจริงใจในการเสนอโครงการตลอดจนนำไปสู่การปฏิบัติโดยคำนึงถึงความจำเป็น และพนักงานปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบววก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านหลักความรับผิดชอบ ซึ่งถือว่าโดยภาพรวมระดับมาก

การบริหารงานด้วยหลักความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่สำคัญบุคลากรทุกคนขององค์การบริหารส่วนตำบลควรตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การเอาใจใส่ปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตนซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ **วัชรีย์ ศรีวิชัย**^๕ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลตำบลในอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง” ผลการวิจัยพบว่า หลักจากที่เทศบาลในอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปางได้นำเอาแนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปรับใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบล โดยมุ่งเน้นให้การบริหารงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชนทำให้ประชาชนได้รับความสะดวกและตอบสนองความต้องการได้มากขึ้น แต่ขณะเดียวกันเทศบาลตำบลประสบกับปัญหาในการปฏิบัติงานด้านภารกิจต่างๆ ที่ได้รับการถ่ายโอนจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาคซึ่งได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ ทำให้เทศบาลตำบลในอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง มีภารกิจที่ต้องปฏิบัติและใช้งบประมาณเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ทำให้เทศบาลไม่สามารถปฏิบัติตามภารกิจถ่ายโอน จึงส่งผลให้การปฏิบัติดำเนินงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ตามยุทธศาสตร์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับมาก การบริหารของเทศบาลตำบลในอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปางปัจจุบันได้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานของเทศบาลตำบล โดยมุ่งเน้นการทำงานที่ลดขนาดองค์กรการกระจายอำนาจให้มากขึ้น ให้ความสำคัญต่อการให้บริการประชาชนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เปิดโอกาสให้ภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการบริหารงาน

^๕วัชรีย์ ศรีวิชัย, “การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลตำบลในอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๕๓.

ของเทศบาลตำบลในทุกด้านๆ ตลอดจนยอมรับความคิดเห็นของ ประชาชนและนำมาปรับปรุงแก้ไข ให้การปฏิบัติงานดีขึ้นโดยเป้าหมายของการดำเนินการเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สุขประชาชนและ ประชาชนได้รับความสะดวกและตอบสนองความต้องการได้อย่างแท้จริง

๖. ด้านหลักความคุ้มค่า จากการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่กลุ่มตัวอย่างมีความ คิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวแก้ว อำเภอสันกำแพง จังหวัด เชียงใหม่ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อพิจารณาโดย ละเอียดในแต่ละข้อพบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลตำบลบวแก้ว อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านหลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ มีกิจกรรมส่งเสริมรณรงค์ให้ประชาชนบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด ใช้งบประมาณใน การดำเนินงานอย่างคุ้มค่าในการจัดซื้อ-จัดจ้างควรมุ่งต่อรองกับผู้รับจ้างให้ได้ราคาต่ำกว่างบประมาณ ที่ตั้งไว้ ได้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้รวดเร็วยิ่งขึ้น ทำ โครงการโดยคำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชน มีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับปานกลางข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ามีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบการใช้ งบประมาณอย่างเคร่งครัด การปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลบวแก้วมีความรวดเร็ว และมี ประสิทธิภาพ การบริหารงานด้านหลักความค้ำค่านี้มีความสำคัญมาก เช่น การบริหารงานในด้านการ ใช้งบประมาณการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างจำกัดและคุ้มค่าซึ่งเทศบาลตำบลบวแก้วควรให้ ความสำคัญและได้รับงบประมาณของทางราชการและเงินสนับสนุนจะต้องใช้อย่างมีประสิทธิภาพและ คุ้มค่าอันจะส่งผลให้เทศบาลได้ใช้อย่างมีประสิทธิภาพและมีการพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ความ คิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวแก้ว อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านหลักความคุ้มค่า ซึ่งถือว่าโดยภาพรวมระดับมาก

การบริหารงานด้านหลักความค้ำค่านี้มีความสำคัญมาก เช่น การบริหารงานในด้านการใช้ งบประมาณการใช้ทรัพยากรต่างๆที่มีอยู่อย่างจำกัดและคุ้มค่า ซึ่งเทศบาลตำบลต้องควรให้ ความสำคัญ และได้รับงบประมาณของทางราชการและเงินสนับสนุนจะต้องใช้อย่างมีประสิทธิภาพและ คุ้มค่า อันจะส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีการพัฒนาการดำเนินงานอย่าง ต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ ศิริยา โถแก้ว^๖ ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาโรงเรียนสิริวุฒิวทยา จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนสิริวุฒิวทยาในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักความค้ำค้ำมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ในขณะที่ด้านหลักการมี ส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด และปัญหา อุปสรรคในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสิริวุฒิวทยาที่พบคือ นักเรียน ครู และผู้ปกครองยังขาดระเบียบไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ของโรงเรียนอย่างจริงจัง ข้อเสนอแนะ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งครูไปอบรมหรือจัดอบรมภายใน โรงเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพของครูให้ดียิ่งขึ้น และควรสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูผู้สอน

^๖ศิริยา โถแก้ว, “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาโรงเรียนสิริวุฒิวทยาจังหวัด สมุทรปราการ”,วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา,(บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี), ๒๕๔๙.

๗. จากการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ **อาจพล วงศ์บุษราคัม**^๗ ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานของกรมชลประทานตามหลักธรรมาภิบาล” พบว่า การบริหารงานของกรมชลประทานตามหลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมีคุณภาพปานกลาง เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของข้าราชการกรมชลประทานต่อการบริหารงานด้านกฎหมายและที่ดินตามหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ สำหรับด้านอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ตำแหน่งปัจจุบันระยะเวลาในการทำงานและสังกัดที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกฎหมายและที่ดินของกรมชลประทานตามหลักธรรมาภิบาล ไม่ต่างกัน

๘. จากการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมุติฐานที่ตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ **จักรภัทร ชาริคำ**^๘ ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้

๙. จากการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ **ทองอินทร์ มนตรี**^๙ ได้ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลของสถานีตำรวจนครบาลจักรวรรดิ กรุงเทพมหานคร” พบว่าความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลของสถานีตำรวจนครบาล

^๗อาจพล วงศ์บุษราคัม, “การบริหารงานของกรมชลประทานตามหลักธรรมาภิบาล”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๒.

^๘จักรภัทร ชาริคำ, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม”, **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม), ๒๕๕๐.

^๙ทองอินทร์ มนตรี, “ความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการของประชาชน ตามหลักธรรมาภิบาลของสถานีตำรวจนครบาลจักรวรรดิ กรุงเทพมหานคร”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๒.

จักรวรรดิกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบพบว่า ความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลของสถานีตำรวจนครบาลจักรวรรดิกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ สำหรับเพศ สถานภาพ อายุ การศึกษา และรายได้ที่แตกต่างกัน ประชาชนมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริหารไม่ต่างกัน

๑๐. จากการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวัก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ **ดาบตำรวจกฤษณ พลอาจ**^{๑๐} ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าพุทรา อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร” จากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($x = ๓.๖๖$) ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าพุทรา อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร พบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกัน อายุต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน และอาชีพต่างกัน มีทัศนคติโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมุติฐานการวิจัย ($Sig = ๐.๐๑๒$) และประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมุติฐานการวิจัย ($Sig = ๐.๐๔๐$) เมื่อเปรียบเทียบแนวทางการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าพุทรา อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้วยการพัฒนากลยุทธ์สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลทั้ง ๖ หลัก ประกอบด้วย ด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยเฉพาะผู้บริหารแลบุคลากรมีความรอบรู้ข้อกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของทางราชการรวมทั้งการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรมีความซื่อสัตย์สุจริต ยึดหลักความถูกต้องเสมอภาคและเป็นธรรมสมกับทุกฝ่าย มีการกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการวางกรอบความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างคุ้มค่า

๑๑. จากการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีรายได้/ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวัก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้/ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่าง จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ

^{๑๐}ดาบตำรวจกฤษณ พลอาจ, “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าพุทรา อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร” วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๕.

นพพล สุรนครศรีินทร์^{๑๑} ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนะของประชาชนที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหาร ผลการศึกษารวบรวมพบว่า ทัศนะของประชาชนที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลางหมายความว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลได้นำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับปานกลางแต่ยังไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ต่างกันมีทัศนะการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกันมีทัศนะต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวกค้ำ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีข้อเสนอแนะดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวกค้ำ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

- ๑) เทศบาลตำบลบวกค้ำต้องบริหารงานโดยนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้อย่างจริงจังเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดอันจะมาซึ่งประโยชน์สุขของคนในตำบล
- ๒) ควรมีการส่งเสริมการปลูกฝังเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรมและจริยธรรมของคนในองค์กรและตำบล ให้เกิดเป็นรูปธรรมและปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
- ๓) สร้างความสามัคคีปรองดองกันขึ้นในองค์กรและชุมชน เป็นตัวอย่างของคนในตำบล ไม่แบ่งฝักแบ่งฝ่าย ร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมมือร่วมใจเป็นหนึ่งเดียว ประสานงานให้เป็นระบบให้ทันต่อเหตุการณ์
- ๔) ควรคำนึงถึงสิทธิของประชาชนทุกคนในพื้นที่ด้วยความเสมอภาคและการออกเทศบัญญัติควรมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๕) ส่งเสริมให้ประชาชนในตำบลมีส่วนร่วมในการบริหารและพัฒนาท้องถิ่นโดยการเสนอปัญหา ความต้องการในท้องถิ่น แสดงความคิดเห็นวิจารณ์การทำงานขององค์กร
- ๖) ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรและประชาชนในเขตตำบลได้มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน การดำเนินงานต่าง ๆ มีความโปร่งใสตรวจสอบได้
- ๗) ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายมีแผนแม่บทอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรและสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นรูปธรรมได้

^{๑๑}นพพล สุรนครศรีินทร์, “การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชน จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๕๘.

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

๑) ควรนำผลการศึกษานี้ไปเป็นข้อมูลในการวางแผนการบริหารงานของเทศบาลตำบลบวัก้างให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒) ควรนำปัญหาที่ได้จากการศึกษามาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่เป็นปัญหาให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

๓) ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรของเทศบาลตำบลบวัก้างจัดกิจกรรมร่วมกันการดำเนินการต่างๆ ที่จะนำไปสู่การให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึงและพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

๔) ควรจัดทำแผนส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากรของเทศบาลตำบลบวัก้างนำหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานภายในองค์กรอย่างจริงจัง สร้างจิตนึกและจิตสาธารณะอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน

๕) ควรนำแนวคิดทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ร่วมกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบวัก้างอำเภอสนัก้าแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

๑) การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในระดับท้องถิ่นหรือในระดับชาติ เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปพัฒนาการบริหารในระดับท้องถิ่นหรือในระดับชาติให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

๒) ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยเปลี่ยนขนาดพื้นที่ในการศึกษาวิจัยให้กว้าง และขนาดใหญ่ขึ้น เช่น ระดับอำเภอ จังหวัด

๓) ควรศึกษาในการนำหลักพุทธธรรมทางพุทธศาสนามาใช้ร่วมกับหลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์กร

๔) ควรศึกษาประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่เหมาะสมในการบริหารงานในยุคปัจจุบัน

๕) ควรศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์และการประยุกต์ใช้งานวิจัยนี้จากการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบวัก้าง อำเภอสนัก้าแพง จังหวัดเชียงใหม่